

Roll
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Serial No. of
G. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 63]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24

Total No. of Questions : 63]

[Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **16-S**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Code No. : **16-S**

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथम भाषा संस्कृतम्

ದಿನಾಂಕ : 01. 04. 2011]

[Date : 01. 04. 2011

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 10-30 A.M. to 1-45 P.M.

ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125]

[Max. Marks : 125

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	
1.		14.		27.		40.		53.		
2.		15.		28.		41.		54.		
3.		16.		29.		42.		55.		
4.		17.		30.		43.		56.		
5.		18.		31.		44.		57.		
6.		19.		32.		45.		58.		
7.		20.		33.		46.		59.		
8.		21.		34.		47.		60.		
9.		22.		35.		48.		61.		
10.		23.		36.		49.		62.		
11.		24.		37.		50.		63.		
12.		25.		38.		51.		∞		
13.		26.		39.		52.		∞		
Total Marks										
Total Marks in words							Grand Total			
1. ✓										
2. ✓							✓			✓
Signature of Evaluators			Registration No.				Signature of the Deputy Chief			Signature of the Room Invigilator

[Turn over

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

- i) ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಸಹಿತ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.
- ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.
- iii) ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯು 'ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 63 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- iv) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ (ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ) ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು. ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- v) ಬಹು-ಆಯ್ಕೆ, ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆರೆದು ಅಳಿಸುವುದು / ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯುವುದು / ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ.
- vi) ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿನಾಂ ಸಾಮಾನ್ಯಾ: ಸೂಚನಾ :

- i) इदं प्रश्नयुक्तम् उत्तरपुस्तकम् अस्ति ।
- ii) प्रत्येकं प्रश्नस्य उत्तरं लेखितुं पर्याप्तः स्थलावकाशः प्रकल्पितः । निर्दिष्टस्थानेषु एव उत्तराणि लेखनीयानि ।
- iii) अस्मिन् प्रश्नयुक्ते उत्तरपुस्तके 'संयोज्य लिखत' प्रश्नसहितम् आहत्य त्रिषष्टिः (63) प्रश्नाः सन्ति ।
- iv) परीक्षार्थिनः उत्तराणि अङ्कनी (पेन्सिल) द्वारा न लिखेयुः । पेन्सिलद्वारा लिखितानि उत्तराणि मौल्यमापनार्थं न परिगण्यते ।
- v) समुचितोत्तरप्रश्नाः, रिक्तस्थानं पूरयत, संयोज्य लिखत एतेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि सम्मार्ज्यं लिख्यते चेत् मौल्यमापनार्थं न परिगण्यन्ते ।
- vi) परीक्षार्थिभ्यः प्रश्नानां पठनार्थम् अर्थग्रहणार्थं च पञ्चदशनिमेषकालावकाशः अधिकः प्रदत्तः ।

I. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकाय चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं उपयुक्तं वा वर्तते । उपयुक्तं विकल्पं चित्वा प्रश्नस्य समक्षे निर्दिष्टस्थाने अक्षरसहितं अस्योत्तरं पूरयतु । 15 × 1 = 15

1. एषः नचिकेतसम् अध्यात्मविद्याम् उपादिशत् —

(A) इन्द्रः	(B) वरुणः
(C) यमः	(D) ब्रह्मा ।

उत्तरम् : _____

2. अत्र विजातीयं पदम् अस्ति —

(A) रत्नसागरः	(B) रत्नद्युतिः
(C) रत्नोदधिः	(D) रत्नरञ्जकः ।

उत्तरम् : _____

3. अनार्यशतस्य उत्पादयिता एषः —

- (A) भीमः (B) अर्जुनः
(C) घटोत्कचः (D) धृतराष्ट्रः ।

उत्तरम् : _____

4. 'चक्षु' अस्य समानार्थकं पदम् भवति —

- (A) अयनम् (B) क्षेत्रम्
(C) नेत्रम् (D) इक्षुः ।

उत्तरम् : _____

5. 'भुवम्' अत्र विभक्तिः वर्तते —

- (A) प्रथमा (B) द्वितीया
(C) षष्ठी (D) सप्तमी ।

उत्तरम् : _____

6. रत्नहरिणस्य स्थानं दर्शयित्वा राजा एतत् प्रदास्यति —

- (A) अर्धराज्यम् (B) सुवर्णशतम्
(C) सुवर्णसहस्रम् (D) रत्नसहस्रम् ।

उत्तरम् : _____

7. रामः एतेन राजभवनं प्रवेशितः —

- (A) सुमन्त्रेण (B) दशरथेन
(C) लक्ष्मणेन (D) भारतेन ।

उत्तरम् : _____

8. डॉ० राधाकृष्णन्महोदयस्य आङ्ग्लभाषापाण्डित्यम् एतान् चकितान् अकरोत् —

- (A) भारतीयान् (B) आङ्ग्लान्
(C) छात्रान् (D) गुरुन् ।

उत्तरम् : _____

9. नात्युच्चं — शिखरम् ; नातिनीचम् — । अत्र चतुर्थं पदम् भवति —

- (A) रसातलम् (B) भूतलम्
(C) करतलम् (D) तरुतलम् ।

उत्तरम् : _____

10. 'षट्' इति सङ्ख्यावाचकपदस्य क्रमवाचकं पदम् भवति —

- (A) षोडशः (B) षड्विंशः
(C) षष्ठः (D) तुरीयः ।

उत्तरम् : _____

11. मधुराविजयम् ईदृशं महाकाव्यम् —
 (A) पौराणिकम् (B) ऐतिहासिकम्
 (C) सामाजिकम् (D) धार्मिकम् ।

उत्तरम् : _____

12. एषा वराहमिहिरस्य कृतिः —
 (A) न्यायशतकम् (B) समुद्यता
 (C) बृहत्संहिता (D) नीतिसंहिता ।

उत्तरम् : _____

13. ब्रह्मणः मानसपुत्रेषु अयम् अन्यतमः —
 (A) वररुचिः (B) दधीचिः
 (C) सुरुचिः (D) मरीचिः ।

उत्तरम् : _____

14. प्राचीनकाले गणितशास्त्रे एषः सुप्रसिद्धः आसीत् —
 (A) वाग्भटः (B) चरकः
 (C) सुश्रुतः (D) आर्यभटः ।

उत्तरम् : _____

15. विदुरनीतिः महाभारतस्य एतस्मात् पर्वणः उद्धृतः —
 (A) शान्तिपर्वणः (B) भीष्मपर्वणः
 (C) सभापर्वणः (D) उद्योगपर्वणः ।

उत्तरम् : _____

II. रिक्तस्थानानि पूरयत —

5 × 1 = 5

16. विद्या विनयम् ।

17. स जातो येन जातेन याति समुन्नतिम् ।

18. प्रजापतिः स्वमनसा निर्मितवान् ।

19. उपनिषदः वेदानां भागाः ।

20. सम्पन्नतरमेवात्रं भुञ्जते सदा ।

III. संयोज्य लिखत —
21.

5 × 1 = 5

“अ”

“आ”

i) विदुरः	a) आदित्यदासस्य पुत्रः
ii) त्रिकालनाथः	b) वेदव्यासस्य पुत्रः
iii) भोजराजः	c) राजगुरुः
iv) वराहमिहिरः	d) वाल्मीकिरामायणम्
v) अभिमन्युः	e) सेवकः
	f) योगीश्वरः
	g) सौभद्रः
	h) चम्पूरामायणम्

- उत्तरम् : i) _____
- ii) _____
- iii) _____
- iv) _____
- v) _____

IV. एकवाक्येन उत्तरं लिखत —

10 × 1 = 10

22. विद्यार्थिनः लक्षणं किम् ?

23. भारते प्राचीनतमं साहित्यं किम् ?

24. चम्पूकाव्यं कयोः सम्मिश्रणम् ?

[Turn over

25. किमर्थं जनाः हरिणं हन्युः ?

26. पुलिनं कुत्र प्रदहति ?

27. राजकुमारस्य राज्यं कैः अपहृतम् ?

28. षट्पदः कथं मधु समादत्ते ?

29. शिवः स्वपत्न्या सह किमर्थं मानससरसि विहरति ?

30. रघुः कस्मात् अर्थं निष्क्रष्टुं चकमे ?

31. वराहमिहिरः स्वजीवितस्य अधिकं कालं कुत्र यापयामास ?

V. लघूत्तराणि लिखत —

5 × 2 = 10

32. विद्याधनं सर्वधनप्रधानं कथम् ?

33. रोगाः केभ्यः प्रभवन्ति ?

34. राजकुमारः योगदण्डं स्वीकृत्य किम् अकरोत् ?

[Turn over

35. लोके वित्तं पुरुषस्य बन्धुः कथम् ?

36. काव्येषु मानसं सरः कथं वर्णितम् अस्ति ?

अथवा

अन्ते हरिणः राजानं किमिति उपदिशति ?

37. संधिं विभज्य नाम लिखत —

2

a) भवत्यरोगः ।

b) बालस्तत्र ।

38. वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत —

2

a) त्वया पाठः पठनीयः ।

b) अहं पत्रं विलिख्य मित्राय प्रेषयामि ।

39. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत —

2

a) उपवृक्षम् ।

b) धर्मार्थकाममोक्षाः ।

40. वाक्यदोषं परिहरत —

2

a) नगरस्य बहिः देवालयः अस्ति ।

b) मम साकं राधा गायति ।

41. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत —

2

a) गमिष्यावः ।

b) अस्ति ।

42. तद्धितान्तपदं वियुज्य प्रत्ययस्य नाम लिखत —

2

a) योग्यता ।

b) राधेयः ।

43. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत —

2

a) दायादाः राज्यम् अपहतवन्तः ।

b) शिशुना हस्यते ।

44. वाक्ये योजयत —

2

a) अद्य ।

b) यथा - तथा ।

श्लोकयोः तात्पर्यं संस्कृतभाषया, कर्णाटकभाषया, आंग्लभाषया वा लिखत —

2 × 2 = 4

45. यस्त्वविज्ञानवान् भवति अयुक्तेन मनसा सदा ।

तस्येन्द्रियाण्यवश्यानि दुष्टाश्वा इव सारथेः ॥

[Turn over

46. चक्षुषा मनसा वाचा कर्मणा च चतुर्विधम् ।
प्रसादयति यो लोकं तं लोकोऽनुप्रसीदति ॥

अथवा

विनापि भेषजैर्व्याधिः पथ्येनैव निवर्तते ।
न हि पथ्यविहीनानां भेषजानां शतैरपि ॥

VI. यथानिर्देशं उत्तरं लिखत —

4 × 3 = 12

47. किं ते लज्जा नास्ति ?

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

48. मयि पतति गरीयानम्ब ते पक्षपातः ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? अम्बा का ?

49. शरद्धनं नार्दति चातकोऽपि ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

50. चलन् विश्वकोषः इति शंसन्ति स्म ।

कः पाठः ? के शंसन्ति स्म ? कं शंसन्ति स्म ?

अथवा

तर्हि वयं नागमिष्यामः ।

कः पाठः ? के अवदत् ? कम् अवदत् ?

53. वाक्ये विद्यमानं अलङ्कारं विवृणुत —
तस्याः मुखं चन्द्रः इव सुन्दरम् अस्ति ।

3

54. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दसः नाम लिखत —
व्यायामोष्णं गृह्य चापं करेण ।

3

55. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत —

3

ನಾಳೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದು. ಸಮಯದ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊ.
There is examination tomorrow. So study well. Make the best use of time.

56. कर्णाटकभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत —

3

कर्णः दानशूरः इति प्रसिद्धः । एषः दुर्योधनस्य सखा आसीत् । युद्धे अर्जुनः एनम् अमारयत् ।

VII. श्लोकौ पूरयत —

2 × 4 = 8

57. शिक्षा क्षयं

..... ।

.....

..... तथैव तिष्ठति ॥

58. नानाभाषि

..... ।

.....

..... जननीयम् ॥

दशवाक्यैः उत्तरं कर्णाटकभाषया आङ्ग्लभाषया संस्कृतभाषया वा लिखत —

3 × 4 = 12

59. मधुराविजये के के विषयाः निरूपिताः सन्ति ?

[Turn over

61. तारापीडः शोकतप्तां विलासवतीं कथं सान्त्वयामास ?

अथवा

कथानुसारं विक्रमस्य औदार्यं सङ्गृह्य लिखत ।

[Turn over

VIII. 62. बेङ्गलूरुनगरस्थायाः सर्वकारीयप्रौढशालायाः अक्षयः / अक्षता इति मत्वा दिनद्वयं विरामम् अभ्यर्थ्य वर्गाध्यापकं प्रति विरामपत्रं लिखत । 5

अथवा

‘रघुवंशमहाकाव्यं’ प्रेषयितुं निवेद्य व्यवस्थापकः, गीताप्रकाशनं, नवदेहलीं प्रति आवेदनपत्रं लिखत ।

[Turn over

